

LES PROPIETATS TEXTUALS

LA COHERÈNCIA

La coherència textual és la propietat que dóna unitat de significació al text. Un text coherent presenta un tema central, que constitueix el fil conductor de tot el text, la informació necessària per a entendre'l, i una ordenació precisa. Un text coherent tindrà una unitat de registre, de to i d'estil.

Per comprovar la coherència d'un text, cal revisar-lo, buscar problemes en l'estructuració de les idees i cal *comprovar* el següent:

- Que el text presenta un sentit global, d'acord amb la intenció inicial.
- Que hi ha continuïtat entre les idees exposades, sense desequilibris ni contrasentits.
- Que cap concepte queda ambigu.
- Que les idees s'han ordenat tenint present què sap i què no sap el destinatari del text i les seves possibles reaccions.

Si es detecta alguna inconcreció respecte dels aspectes assenyalats, cal fer l'esforç de replantejar-se el text ja sigui parcialment o en la seva totalitat.

LA COHESIÓ

La cohesió textual és la propietat segons la qual les diferents parts d'un text estan ben travades per mitjà de mecanismes sintàctics. En un text cohesionat les parts, no tan sols estan semànticament relacionades (és a dir, hi ha coherència entre elles), sinó que a més, apareixen explícitament lligades a través de procediments com els següents:

-Ús de connectors

-El manteniment de referents a través de la repetició de mots, l'el·lipsi, l'ús de sinònims o la substitució pronominal

-L'ús correcte del signes de puntuació

-El procés anomenat de definició, que consisteix a introduir en el discurs un nom encapçalat per un determinant indefinit i, poc després reprendre'l encapçalant-lo per un determinant definit (article, demostratiu, etc.)

Cal buscar la cohesió del text, és a dir, constatar que cada frase s'adequa a la interpretació de la resta d'oracions prèvies del discurs. Per tant, cal *comprovar* el següent:

- Que el pas d'un paràgraf a un altre respon a una evolució en el discurs.
- Que els connectors utilitzats serveixen com a senyals dels elements lingüístics.
- Que els signes de puntuació organitzen i equilibren el text.

- Que no hi ha incorreccions ortogràfiques, sintàctiques o lèxiques (a banda de les gramàtiques clàssiques, els correctors informàtics poden ser molt útils).
- Que les convencions s'han utilitzat de manera coherent.

L'ADEQUACIÓ

L'adequació és la propietat textual segons la qual dels diferents elements lingüístics de què disposa l'emissor, aquest tria aquells que encaixen (s'adeqüen) més a la situació comunicativa. Un text correctament adequat presenta un registre formal o informal, segons la situació de comunicació i pertany al gènere textual o classe de document (carta, esquela, epitafi, etc.) que més s'hi adiu.

Per a una adequació correcta d'un text cal tenir en compte els aspectes de presentació, que formen part de l'acabat final: el domini de la veu i del llenguatge no verbal en els textos orals, i la cal·ligrafia, la polidesa, la presència de marges i espais en blanc o la inclusió de diferents recursos tipogràfics en els textos escrits.

LA CORRECCIÓ

La correcció gramatical és una propietat inherent a qualsevol text en què s'utilitzi un registre formal. Les incorreccions poden ser de dos tipus:

- 1) Els vulgarismes: són col·loquialismes no normatius, és a dir, elements lingüístics que, malgrat el seu origen genuïnament català i que alguns siguin admissibles en registres col·loquials, el IEC ha considerat innecessaris o poc adients en la comunicació culta perquè són variants de les formes correctes.
- 2) Els barbarismes són elements lingüístics no admesos resultat de la interferència d'una altra llengua (castellanismes, gal·licismes, anglicismes, etc)

Els vulgarismes i els barbarismes poden afectar els diferents nivells lingüístics. Així hi ha errors:

- Morfològics: si afecten aspectes com el gènere, el nombre o la conjugació verbal.
- Sintàctics: si estan relacionats amb qüestions com l'ordre en què es disposen les paraules a la frase, les construccions, les pronominalitzacions, etc.
- Lèxics: si es tracta de mots mal formats o d'estrangerismes no admesos.
- Semàntics: si impliquen donar a un mot un significat que no té per la interferència d'una altra llengua.
- També es donen errors de prosòdia (pronunciació) i d'ortografia.